

guia didàctica

L'ODISSEA D'OKINA-ME

Edad Mitjana Renaixement Barroc Classicisme
Romanticisme Escoles Nacionals Segle XX

A PARTIR
DE
6 ANYS

producció i management
dmusic.com

Roger de Flor, 291
08025 Barcelona
Tel. 93 207 74 89

guia didàctica

L'ODISSEA D'OKINA-ME

A PARTIR
DE
6 ANYS

Audicions musicals infantils Dmusic

Introducció a les audicions infantils

Les audicions musicals destinades al públic infantil tenen un caire pedagògic i lúdic. Aquests són els principals objectius que ens proposem. És important acostar la música als nens i nenes com a eina de divertiment, de curiositat, d'expressió, de gaudi personal, etc. I d'altra banda, les podem aprofitar com a eina d'aprenentatge, com un gran i atractiu expositor de nous coneixements. Per a la pedagogia de la música és una eina molt atractiva, que ens permet reforçar, ampliar i introduir nous coneixements, sempre com una eina de suport al treball que es fa dins l'aula escolar. Per això és important que hi hagi un lligam entre l'audició i el treball d'aula. L'audició no pot ser quelcom aïllat dins d'una programació curricular. Aquesta és una de les raons de la present guia didàctica: el preparar l'audició, i reforçar-la un cop vista.

Característiques de les audicions infantils Dmusic

Les nostres audicions es basen en la vivència musical, en l'audició activa i participativa dels nostres espectadors.

- Sostingudes principalment en l'actuació musical
- Qualitat musical de les audicions, gràcies a la col·laboració de músics de primera línia.
- Reforçades amb elements escènics i teatrals.
- Dissenyades i adaptades a edats concretes del nostre públic.
- Basades en la necessitat de cobrir uns objectius pedagògics.

guia didàctica

L'ODISSEA D'OKINA-ME

A PARTIR
DE
6 ANYS

Com treballar les audicions infantils Dmusic

La guia didàctica és una ajuda de què disposen els/les mestres per al treball previ i posterior de les audicions.

Treball previ

En tres àmbits: el conceptual, procedimental i social.

- Tractar a l'aula prèviament els continguts de l'audició.
- Parlar a l'aula sobre l'actitud correcta davant una audició (la participació, el silenci, l'atenció, no aixecar-se a mitja actuació, no menjar, no córrer pels passadissos, estar ben assegut...)

Treball posterior

- Síntesi i reforç dels continguts de l'audició
- Ampliació dels continguts de l'audició
- Valoració sobre el comportament dels infants a l'audició.

guia didàctica

L'ODISSEA D'OKINA-ME

L'Audició De Sol a Sol

Descripció de l'audició

Una Científica Oriental, la professora Ding Dong, apassionada de la música, ha construït una Càpsula del temps que l'hi permetrà viatjar als orígens musicals del món occidental, desconegut per a ella.

Per a governar la càpsula ha creat una potent computadora, 'Ōkina-Me' (Gran Ull), que ens pot transportar a qualsevol moment del passat i que va adquirint intel·ligència a mida que es relaciona amb els humans. Ōkina-Me, juntament amb tres 'autòmats' músics creats per la professora Ding Dong, ens portarà de viatge al passat fins que, portat per la intel·ligència adquirida dels humans, reptarà la doctora i a tots els assistents a una competició de coneixement musical. Qui guanyarà?

guia didàctica

L'ODISSEA D'OKINA-ME

Objectius didàctics

1. Entendre la història com quelcom que ens ajuda a comprendre el nostre present.
2. Introduir les diferents èpoques musicals i relacionar-les amb el seu context històric.
3. Conèixer els diferents instruments de cada època i saber discriminar-los auditivament.
4. Conèixer els antecessors d'alguns dels instruments actuals i veure com han evolucionat amb el temps.
5. Conèixer els compositors i intèrprets més destacats de cada època i alguna de les seves obres més representatives.
6. Despertar l'interès per conèixer el nostre passat i el respecte cap a la gran diversitat de gèneres musicals.
7. Situar geogràficament els diversos moviments musicals i els compositors més representatius.
8. Adaptar la música d'èpoques passades a les característiques i recursos musicals actuals.

guia didàctica

L'ODISSEA D'OKINA-ME

Continguts didàctics

1. Les diferents etapes de la història de la música
2. Compositors i intèrprets destacats
3. Instruments musicals
4. Audició de música en directe
5. Discriminació auditiva i memòria musical.

guia didàctica

L'ODISSEA D'OKINA-ME

Propostes didàctiques

Preparant l'audició...

- Despertar la curiositat i l'interès per a veure l'audició i participar-hi en ella
- Parlar sobre el comportament correcte en aquest tipus d'actes

Després de l'audició...

- Fer una valoració sobre el comportament que han tingut en l'audició
- Fer una valoració de l'audició. Han gaudit? Què els ha agradat més?
Els ha agradat els personatges? I les cançons?
- Fer un anàlisi de l'entorn de l'audició: la sala, l'attrezzo, vestuari, il·luminació, qualitat dels músics...

Propostes d'activitats

Aquí teniu algunes propostes d'activitats. Unes són pensades per a fer prèviament a l'audició, per tal de despertar la curiositat per a l'audició que aniran a veure i per tal de familiaritzar-los amb els elements que allà hi trobaran. L'altre grup d'activitats està pensat per a reforçar tot el que s'ha treballat a l'audició.

Activitats prèvies:

1. La música actual

D' on ha sorgit la música que escoltem? S'ha creat de zero o és una evolució de quelcom més antic? Com és la música que escoltem actualment? Escoltem tots música semblant o hi ha una gran diversitat de gèneres musicals? Quines formacions coneixeu o escolteu? De quina manera podem escoltar música i a on? Quina finalitat té l'acte de fer música o d'escoltar-la? Com viuen els/les músics? Quin instruments toquen els músics actuals?

Aquestes són exemples de preguntes que podem formular al nostre alumnat, per a prendre consciència del que saben sobre la música i intentar descriure el moment musical que vivim. Això és necessari per a poder comparar i establir relacions amb el nostre passat.

2. Introducció a la història de la música

Creieu que la música sempre ha estat com és ara? Quina música escoltaven els nostres pares o avis? Com devia ser la música fa molt de temps? Tenien els mateixos instruments? Coneixeu algun músic o compositor del passat?

Treball dels coneixements previs sobre la història de la música.

guia didàctica

L'ODISSEA D'OKINA-ME

Activitats posteriors:

L'activitat posterior a aquesta audició està pensada per a desenvolupar-la en format de projecte. L'objectiu del projecte consisteix en crear un llibre (individual) de la història de la música i una exposició per a l'escola sobre aquesta temàtica. Per a l'exposició, la classe es dividirà en grups, on cada grup prepararà un mural sobre una època concreta, presentant-ne els trets més característics.

Per a cada època es treballarà un compositor, un instrument i una audició. Es pot relacionar, també, una obra d'una altra disciplina artística, en un treball interdisciplinari amb l'assignatura de plàstica.

Al final de la guia s'adjunta un model de fitxa per a complimentar de cada època, per tal de confeccionar el llibre individual.

I. Edad Mitjana (fins al 1450)

- Introducció de l'època històrica.
- Guido d'Arezzo
- Àmbit musical: passa de ser principalment vocal a incloure cada cop més instruments. Música religiosa i profana.
- Instrument: la veu i les seves diferents formacions. Audicions musicals de llaut i reconeixement sonor d'aquest,
- Compositors: Llibre Vermell de Montserrat, Alfons X
- Repertori: "Stella Splendis in Monte", "A madre de Jesucristo"

guia didàctica

L'ODISSEA D'OKINA-ME

2. Renaixement (1450-1600)

- Introducció de l'època històrica.
- Moviment a tot Europa.
- Àmbit musical: figura del virtuós, creixent importància de la música profana envers la religiosa, naixement de l'Òpera
- Instrument: Llaüt, flauta dolça i Virginal. Discriminació visual i sonora d'aquests instruments i característiques comunes.
- Compositors: Tallis, Praetorius i Monteverdi.
- Repertori: "Tema en el tercer mode", "Bourrée" i "Dansa Moresca" de l'Òpera Orfeu.

3. Barroc (1600-1750)

- Introducció de l'època històrica.
- Naixement de l'Òpera.
- Àmbit musical: Formació de l'Orquestra Barroca
- Instrument: el Clavecí, Violí, Orgue i Violoncel. Audicions musicals i reconeixement sonor d'aquests instruments, visualització d'imatges dels mateixos.
- Compositor: Vivaldi i J.S. Bach.
- Repertori: "Les quatre estacions", "Minuet".

guia didàctica

L'ODISSEA D'OKINA-ME

4. Classicisme (1750-1820)

- Introducció de l'època històrica.
- El moviment cultural del Romanticisme neix a Alemanya..
- Pintura: Delacroix
- Àmbit musical: la música com a eina per expressar els sentiments, es recuperen els elements folklòrics i influència musical de terres llunyanes
- Instrument: secció de metalls. Audicions de trompeta, trombó, trompa, saxo. Discriminació visual i sonora d'aquests instruments i característiques comunes.
- Compositor: P.I.Txaikovski (1840-1893).
- Audició: "El trencanous", Txaikovski.

5. Impressionisme (1880-1920)

- Introducció de l'època històrica.
- Moviment que neix a França.
- Pintura: Monet
- Àmbit musical: la naturalesa com a font d'inspiració, creació d'imatges sonores
- Instrument: Orquestra i figura del solista.
- Compositor: C. Debussy (1862-1918).
- Audició: "Bolero", M. Ravel.

guia didàctica

L'ODISSEA D'OKINA-ME

6. Segle XX (inici del s. XX)

- Introducció de l'època històrica.
- Moviment internacional.
- Pintura: Picasso
- Àmbit musical: els músics es guanyen la vida fent gires i gravacions. Les òperes es substitueixen pels ballets
- Instrument: percussió. Els instruments de percussió s'inclouen a tots els ja coneguts de l'orquestra. Audicions de xil·lòfons, timbales, caixa. Discriminació visual i sonora d'aquests instruments i característiques comunes.
- Compositor: I. Stravinsky (1882-1971).
- Audició: "L'ocell de foc", I. Stravinsky.

7. Música contemporània

- Introducció de l'època històrica.
- Àmbit musical: recerca de sons en l'entorn i creats per elements tecnològics
- Instrument: instruments electrònics. Instruments com el theremin i el trauto nium. Veure les diferències tècniques amb els instruments tradicionals.
- Compositor: A. Schönberg (1874-1951).
- Audició: "Pierrot Lunaire", Schönberg.

8. Música moderna

- Introducció de l'època històrica.
- Moviment internacional, amb orígens d'arreu del món. Punt d'emergència del jazz: Estats Units
- Andy Warhol
- Àmbit musical: els estils musicals cada cop evolucionen més ràpidament. Naixement del jazz a partir dels espirituals negres i el blues. Naixement del rock i el pop. Sorgiment de noves formacions molt diferents a la clàssica orquestra i ús d'instruments electrònics.
- Instrument: Big band (piano, contrabaix, banjo, guitarra, bateria, saxo, clarinet i trompeta). Audicions de clarinet, banjo i bateria. Discriminació visual i sonora d'aquests instruments, classificació dels instruments de la big band. Audicions de big bands, bandes de rock, música pop i electrònica
- Compositor: Louis Armstrong (1901-1971), The Beatles, Michael Jackson
- Audició: "What a wonderful day", L. Armstrong; "Let it be", The Beatles; "Thriller", M. Jackson

guia didàctica

L'ODISSEA D'OKINA-ME

REPERTORI:

Edat Mitjana:

- LLIBRE VERMELL DE MONTSERRAT “*Stella splendens in monte*”
- ALFONSO X (1221-1284) “*A madre de Jesucristo*”

Renaixement:

- THOMAS TALLIS (1505-85) “*Lento*”
- MICHAEL PRAETORIUS (1571-1621) “*Bourrée*”
- CLAUDIO MONTEVERDI (1567-1645)
Òpera “*Orfeo*”, Moresque (ancient dances)

Barroc :

- VIVALDI (1678-1741)
Les quatre estacions: “Primavera - Estiu - Tardor - Hivern”
- JOHAN.S.BACH (1685-1750) “*Menuet*”

Classicisme:

- GOSSEC (1734-1829) “*Tambourin*”
- HAYDN (1732-1809) “*Rondó Gitano*”
- MOZART (1756-1791) “*Petita Serenata Nocturna*” “*Marcha turca*”
- BEETHOVEN (1770-1827) “*Clar de Lluna*” “*Sinfonia Pastoral*”

Romanticisme inicial:

- SCHUBERT (1797-1828) “*Danses antigues-Vals*”
- CHOPIN (1771-1884) “*Fantasia-impromptu*”
- BRHAMS (1833-1897) “*Dansa hongaresa*”

guia didàctica

L'ODISSEA D'OKINA-ME

- TCHAIKOVSKY (1840-1893) “Cascanueces” (*Dansa de la fada de sucre*)
- BIZET (1838-1875) “Carmen” *Habanera*
- VERDI (1813-1901) “Brindis de la Traviatta”
- WAGNER (1813-1883) “Marcha Nupcial”

Escoles Nacionals:

- KORSAKOV (1844-1908) “Vol del Moscardó”
- EDVARD GRIEG (1843-1907) “Peer Gynt” *Albada*
- ERIK SATIE (1866-1925) “Gymnopédie n.1”
- CLAUDE DEBUSSY (1862-1918) “Petit Negre”

Segle XX:

- SCOTT JOPLIN (1868-1917) “Maple leaf rag”
- EDUARD TOLDRÀ (1895-1962) “Sonetí de la Rosada”
- PAU CASALS (1876-1973) “El Cant dels Ocells”
- LOUIS ARMSTRONG (1901-1971) “Oh When the Saints”

MODEL DE FITXA PER AL LLIBRE INDIVIDUAL

BARROC	1600 - 1750
- MOVIMENT ARREU D'EUROPA: ITÀLIA, ALEMANYA, ANGLATERRA, FRANÇA, ESPANYA- NEIX L'ÒPERA- MÚSICA PROFANA CADA COP MÉS IMPORTANT- VIRTUÓS: GRANS INTÈRPRETS- UN PINTOR: VELÁZQUEZ. HEM VIST EL QUADRE DE "LAS MENINAS"	
OBRA: "LES 4 ESTACIONS", DE VIVALDI	J.S. BACH (1685-1750) ALEMANYA
INSTRUMENTS DE L'ÈPOCA: INSTRUMENTS DE CORDA FREGADA. - VIOLÍ: ÉS EL MÉS PETIT, AGUT, I ES TOCA RECOLZAT A LA BARBETA- VIOLA: UNA MICA MÉS GRAN I GREU QUE EL VIOLÍ, ES TOCA TAMBÉ RECOLZAT A LA BARBETA- VIOLONCEL: ÉS MÉS GREU I ES TOCA ASSEGUT, RECOLZAT ALS GENOLLS DEL MÚSIC- CONTRABAIX: EL MÉS GREU I EL MÉS GRAN. PER AIXÒ S'HA DE TOCAR DRET ELS 4 INSTRUMENTS SÓN DE LA MATEIXA FAMÍLIA PERQUÈ TENEN LA MATEIXA FORMA, I ES TOQUEN MITJANÇANT UN ARC. TOTS ELLS TENEN 4 CORDES, QUE COM MÉS GREUS SONEN MÉS GRUIXUDES SÓN.	DIBUIXA I PINTA AQUEST INSTRUMENTS: VIOLÍ VIOLA VIOLONCEL CONTRABAIX

FAMILIA CORDA FREGADA

Violí

Viola

Violoncel

Contrabaix